

Sygn. akt XVI GC 1499/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2015 roku

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W., XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Chała - Małkowska

Protokolant: Dorota Lipka

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2015 r. w W.,

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

przeciwko **K. G. (1)**

o zapłatę kwoty 8.438,54 zł

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz pozwanego K. G. (1) kwotę 3.093,45 (trzy tysiące dziewięćdziesiąt trzy 45/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.217 (jeden tysiąc dwieście siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje zwrócić pozwanemu K. G. (1) ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w W. kwotę 1.500 (jeden tysiąc pięćset) złotych tytułem niewykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego.

Sygn. akt XVI GC 1499/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 maja 2013 r. (...) sp. z o.o. w W. wniósł o zasądzenie od K. G. (1) kwoty 8.438,54 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwot i dat wskazanych w pozwie do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa prawnego według spisu kosztów. W uzasadnieniu wskazał, że dochodzi zapłaty ze świadczone usługi przewozu we wrześniu i październiku 2012 r. (pozew k. 2-3v).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (nakaz zapłaty k. 21-26) pozwany K. G. (1) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zaprzeczył istnieniu wierzytelności dochodzonej pozwem. Pozwany przyznał, że z powodem łączyła go umowa oraz że otrzymał faktury stanowiące podstawę powództwa. Zakwestionował jednak wysokość kwot, których domagał się powód, wskazując, że należności dochodzone pozwem, zostały wyliczone niezgodnie z obowiązującą strony umową. Ponadto zaznaczył, że dokonał zapłaty należności wynikających z faktur, których zapłaty domaga się powód, w wysokości niekwestionowanej.(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 24-26).

Ustosunkowując się do sprzeciwu powód podtrzymał powództwo w całości, stwierdzając, iż wysokość opłat została wyliczona zgodnie z umową w oparciu o tzw. wagę wymiarową, a weryfikacji wymiarów dokonał za pomocą zautomatyzowanych urządzeń pomiarowych ((...)). (k. 67-72).

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 20 kwietnia 2009 r. pomiędzy K. G. (1) prowadzącym działalność gospodarczą („klient”) działającym we własnym imieniu oraz w imieniu podmiotów wymienionych w (...) („podmioty klienta”) a (...) sp. z o.o. w W. (zwana dalej: (...)) została zawarta umowa przewozu, na podstawie której (...) przewoziło przesyłki wysyłane przez K. G. (1) i „podmiotów klienta” (pkt 1 umowy). Umowa wiązała nie tylko K. G. (1), ale również „podmioty klienta” (wymienione w (...) wprowadzonym aneksem z dnia 16 listopada 2011r. k.18) (pkt 5 umowy).

Za zapłatę wynagrodzenia odpowiedzialnym, w przypadku braku zapłaty przez „podmioty klienta” był – K. G. (1) (pkt 6 umowy). Stawki wynagrodzenia i opłaty dodatkowe miały być naliczane w oparciu o „C. oraz P. po usługach (...)” obowiązujący w dacie nadania przesyłki, z uwzględnieniem postanowień zawartych w (...) („warunki indywidualne”). Wynagrodzenie (...) miało być naliczane na podstawie tego spośród dwóch parametrów, który jest większy tj. całkowitego ciężaru rzeczywistego przesyłki albo całkowitego ciężaru wymiarowego (pkt 3 umowy).

Faktury miały być wystawiane w okresach miesięcznych i płacone w terminie 14 dni od daty ich wystawienia. Zgodnie z umową wszystkie faktury uznawane były za zaakceptowane w formie, w jakiej były wystawione, chyba że (...) otrzymał pisemną prośbę o skorygowanie faktury w terminie 30 dni od daty wystawienia faktury. Prośba o skorygowanie faktury nie zwalniała drugiej strony z obowiązku jej zapłaty chyba, że (...) wyraził zgodę na zapłatę jedynie niekwestionowanej części (pkt 6 umowy).

Wszelkie zmiany do umowy wymagały pisemnej zgody obu stron (pkt 10 umowy)

(dowód: odpis umowy wraz z załącznikami k. 15 - 33).

Przy zawieraniu umowy uzgodniono ceny za paczkę określone w „C. oraz P. po usługach (...)” oraz treści umowy (C.k oraz P. po usługach (...)” k. 19-36).

Przewóz był wykonywany w następujący sposób: przesyłki pakowano, były mierzone, następnie wpisywano do listu przewozowego deklaracje dotyczące rzeczywistych rozmiarów paczki (szerokość, długość, wysokość). Pomiar wagi dokonywany był automatycznie, po wpisaniu rozmiarów przesyłki, za pomocą programu udostępnionego K. G. (1) przez (...). Następnie miał miejsce odbiór paczek przez kuriera. Kurier nie weryfikował wymiarów paczki ani jej wagi, sprawdzając jedynie czy klient prawidłowo wypełnił list przewozowy. (dowód: zeznania pozwanego K. G. (1) k. 235-236, zeznania świadka P. K. k.161-162).

Od chwili zawarcia umowy 20 kwietnia 2009 roku do września 2012 roku współpraca pomiędzy stronami układała się zgodnie z wolą i zamiarem stron. (...) nie miało żadnych zastrzeżeń do deklarowanej przez K. G. (1) wagi. Za wszystkie przesyłki (...) wystawiało faktury na rzecz K. G. (1). (zeznania K. G. (1) k.235-236, faktury wystawione przez (...) na rzecz K. G. (1) k. 37-45, pisma pozwanego z 21 stycznia 2013r. wraz z dowodem nadania k.50-57)

W ogólnych warunkach świadczeń od samego początku znajdował się zapis, który zapewniał (...) prawo do weryfikowania deklarowanej wagi i wymiarów paczek, i w przypadku gdy wymiary przekraczały wartości zadeklarowane, (...) mógł ustalić na tej podstawie uzupełniające wynagrodzenie. Do pewnego momentu (...) w nieznanym zakresie stosowało ten zapis, weryfikując gabaryty ręcznie przez pracowników magazynowych powódki, aż do chwili gdy na w 2012 roku wdrożono w pełni zautomatyzowany system (...) ((...) P. W. Wymiarowej) w centralnej sortowni w Ł. pod W. do kontroli i wymiarów i wagi przesyłanych paczek. Oprogramowanie informatyczne obsługujące ww. system było certyfikowane jako zgodne z europejskimi normami dotyczącymi metrologii urządzeń. Mierzenie oraz

ważenie paczek odbywało się w sortowni (...) w Ł.. Na podstawie danych uzyskanych tą drogą następowało dokonanie wyliczeń na fakturach. K. G. (1) nie został poinformowany o tym fakcie, nie miał też wiedzy o sposobie jego działania ani wpływie jaki wywrze na cenę świadczonych usług przez (...). (okoliczność niesporna, poparte: Ogólne Warunki Świadczenia Usług (...) k.46v-47, reklamacje faktur nr (...) k.33-36, zeznania K. G. (1) k.235-236, zeznania świadka P. J. k.180-181, zeznania świadka A. Ż. (1) k. 181-181v, zeznania P. Ł. k.182, certyfikaty oprogramowania informatycznego obsługującego system (...) k. 73-84, wydruk z systemu informatycznego (...) zawarty na płycie CD k.5.).

W oparciu o P. po Usługach 2012 oraz po weryfikacji wymiarów paczek przez system (...) naliczone zostało wynagrodzenie za usługi przewozu we wrześniu i październiku 2012 roku i wystawione następujące faktury:

- w dniu 28 września 2012 roku na łączną kwotę 9.898,44 zł brutto (k. 53)

- w dniu 31 października 2012 roku na łączną kwotę 1.670,83 zł brutto (k.52);

Wymienione faktury opiewały łącznie na kwotę: 11 569,27 zł brutto.

K. G. (1) po wystawieniu wyżej wskazanych faktur dokonał wpłat w zakresie w jakim kwoty wyrażone fakturą były niekwestionowane według zasad stosowanych przez obydwie strony od czerwca 2010 r. do sierpnia 2012r.- za fakturę wystawioną przez (...) za wrzesień 2012r. K. G. (2) zapłacił 2.322,42 zł, natomiast za fakturę za październik 2012r. uiścił kwotę 808,31 zł. Ponadto zgłosił do (...) reklamacje, podkreślając, że nie został uprzednio poinformowany o zmianach wysokości opłat ani wprowadzonym systemie pomiarów. Reklamacje te nie zostały jednak uznane przez (...). (dowód: reklamacja faktury nr (...) k.33-34, reklamacja faktury nr (...) k.35-36, odpowiedzi (...) na reklamacje k.46-48, pisma pozwanego z 21 stycznia 2013r. wraz z dowodem nadania k.50-57, przedsądowe wezwanie do zapłaty k.54, odpowiedź pozwanego na przedsądowe wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania k.58-60)

Po uzyskaniu wiedzy o systemie (...) i zmianie zasad dotyczących weryfikacji wymiarów i wagi paczek pozwany zakończył współpracę z (...). (okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej odpisów i kopii dokumentów i wydruków oraz zeznań pozwanego K. G. (1), a także świadków: P. K., P. J., P. Ł. oraz A. Ż. (1). Fakt, że określone dokumenty i wydruki zostały sporządzone przez dany podmiot nie było kwestionowane.

Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanego K. G. (1), gdyż są spójne, logiczne i znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym, są zgodne z zasadami doświadczenia życiowego.

Zeznania przesłuchanych na rozprawie świadków Sąd uznał za wiarygodne w zakresie w jakim znajdowały one potwierdzenie w pozostałych dowodach przedłożonych w sprawie.

Zeznania świadka P. K. dotyczące zasad współpracy istniejących między stronami, a także praktyki stosowanej przez powodową spółkę, znalazły odzwierciedlenie w reklamacjach dotyczących faktur nr (...) (k.33-36), pismach pozwanego z dnia 21 stycznia 2013r. (k.50-56) oraz odpowiedzią na przedsądowe wezwanie do zapłaty (k.58).

Świadkowie P. J. oraz A. Ż. (2) potwierdzili wprowadzenie przez (...) w 2012r. systemu (...). Ponadto świadek A. Ż. (2) przyznał, że w razie zaistnienia rozbieżności między danymi dotyczącymi wielkości paczek wskazanych w listach przewozowych przez klienta, a danymi odczytanymi przez system, nie ma możliwości rzeczywistego pomiaru paczki. Potwierdził zatem, że nadawca nie uczestniczył w weryfikacji wagi paczki.

Świadek P. Ł. nie posiadał szczegółowej wiedzy w niniejszej sprawie, jednakże potwierdził fakt funkcjonowania w 2012 systemu (...) u powodowej spółki w sortowni w Ł. pod W., a także fakt, że oprogramowanie systemu zostało certyfikowane jako zgodne z europejskimi normami dotyczącymi metrologii urządzeń.

Sąd pominął wniosek dowodowy pozwanego o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka A. K., ze względu na nie wskazanie przez pełnomocnika pozwanego w terminie adresu świadka.

Sąd pominął również wniosek dowodowy pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia zasad działania urządzeń dokonujących u powoda elektronicznej weryfikacji paczek, możliwości popełnienia błędu w pomiarach oraz zdarzeń mających wpływ na te błędy oraz możliwości wprowadzenia zmian do pomiarów przez osoby trzecie z uwagi na fakt, iż został on zgłoszony na okoliczności nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Roszczenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Strony łączyła umowa przewozu, na podstawie której powód przewoził masowo towary wysyłane przez pozwanego.

Do oceny stosunków pomiędzy stronami mają zatem zastosowanie przepisy k.c. dotyczące umowy przewozu art. 774 kc i następne oraz, a przede wszystkim ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r Nr 50 poz. 601 j.t. ze zm.).

Fakt wykonania przez powoda usług nie był okolicznością sporną. Sporna była wysokość wynagrodzenia, której dochodzi powód.

Pozwany korzystając z usług powoda od kwietnia 2009 roku zlecał konkretny przewóz wypełniając list przewozowy i wpisując wagę przesyłki, w przekonaniu, że cena za przewóz paczki oscyluje w granicach 30-50 zł. Jak wynika z umowy, powód korzysta z wymiarów w celu uzyskania tzw. ciężaru wymiarowego. Zgodnie z zapisami umowy ciężar wymiarowy uzyskiwało się mnożąc długość przez szerokość i wysokość w centymetrach a następnie dzieląc przez 5000 (C., P. po U.), Uzyskiwany wynik powód traktował jako ciężar jeżeli była to wartość wyższa niż waga rzeczywista to tę wartość należało uznać za wagę przesyłki i według niej wyliczyć cenę. Te okoliczności wskazują na wolę i cel umowy jaki strony chciały osiągnąć, a mianowicie wykonywanie usług przewozu paczek za cenę oscylującą między 30-50 zł za paczkę.

Zatem nie było tak, że pozwany starał się obniżyć cenę wpisując nieprawdziwe dane co do gabarytów paczek. Przy czym zaznaczyć trzeba, że pracownik (...), kurier nie zgłaszał zastrzeżeń co do wielkości, wagi, rozmiarów paczki, czy też wskazanych w listach przewozowych jej konkretnych wymiarów. Powód podnosił, że po wprowadzeniu systemu (...), (...) rozpoczął dokonywanie weryfikacji przesyłek za pomocą precyzyjnych, laserowych urządzeń pomiarowych w centralnej sortowni powoda w Ł. pod W..

Sąd wziął pod uwagę, iż strony pozostawały w stałych stosunkach handlowych i ich współpraca przebiegała bezkonfliktowo. Jest to w ocenie Sądu istotne w niniejszej sprawie.

Nadto trzeba podkreślić, że umowa pomiędzy stronami została zawarta w sposób pisemny jednakże nie pod rygorem nieważności (pkt 10 umowy k. 14). Pod rygorem nieważności miały być jedynie sporządzane zawiadomienia, żądania i prośby (pkt 12 umowy k. 14). Skoro przez tyle czasu sprawdzała się współpraca pomiędzy stronami, że pozwany dochowując umówionej wagi i rozmiarów paczki, wiedział jaka będzie cena przewozu i rzeczywiście za taką cenę przewóz był dokonywany można uznać, że per facta concludentia strony wypracowały sposób wykonywania umowy, a w szczególności sposób weryfikacji wagi paczek – rzeczywistej lub wymiarowej.

Zawarcie umowy przewozu (jak i każdej innej) polega na tym, że obie strony zgadzają się na jej warunki, wyrażając jakie cele strony chcą za jej pomocą osiągnąć. Do istotnych warunków na pewno należała cena za przesyłkę, nie przekraczająca określonych granic. Skoro przedmiot umowy był ściśle określony (z dopuszczalnymi niewielkimi odstępstwami) to powód jednostronnie zmieniając sposób wykonywania umowy (inny sposób weryfikacji wagi przesyłek) nie mógł doprowadzić do istotnej zmiany jej warunków – czyli rażąco wyższego wynagrodzenia za identyczne usługi. Jest to w ocenie Sądu niezgodne z zasadami wyrażonymi w art. 354 k.c., zgodnie z którym: dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w

sposób odpowiadający tym zwyczajom. W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel.

Przywołany przepis wprowadza ogólną dyrektywę interpretacyjną, klauzulę generalną którą należy stosować przy ocenie sposobu wykonania zobowiązania. Art. 354 kc zawiera wyraźne nakazy i jednocześnie stanowi wskazówkę co do kierunku interpretacji innych norm kodeksu cywilnego, dotyczących wykonania zobowiązania. Przy czym dotyczy on wykonania wszystkich obowiązków stron nałożonych umową, które składają się na treść stosunku zobowiązaniowego. Sposób wykonania zobowiązania rozumiany szeroko obejmuje więc wszystkie elementy związane ze spełnieniem świadczenia (odnoszące się do czasu i miejsca, sposobu wydania i jakości świadczenia, zasad współdziałania z wierzycielem) – a poza tym obejmuje również inne aspekty, nie związane bezpośrednio z samym spełnieniem świadczenia, jak np. obowiązek zachowania lojalności wobec drugiej strony czynności prawnej.

W niniejszej sprawie treścią zobowiązania było świadczenie usługi przewozu paczek zawierających części samochodowe (zderzaki i błotniki), o niestandardowym kształcie, których wymiary były wpisywane do listu przewozowego, a pozwany drukował etykietę z automatycznie wyliczoną w programie wagą. Pozwany przez wiele miesięcy dość precyzyjnie określał szacunkową cenę za usługę przewozu każdej paczki. Taka cena w toku wielomiesięcznej praktyki była zgodna ze wskazywaną przez powoda w fakturze. Ustalone między stronami zwyczaje były zgodne z umową i stanowiły uzupełnienie jej treści.

Przywołać należy również art. 56 k.c. zgodnie z którym czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz także takie, które wynikają z ustawy, z zasad współżycia społecznego i z ustalonych zwyczajów. Natomiast zgodnie z art. 65 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje, a w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Treść łączącej strony umowy wynika więc nie tylko z literalnej jej treści ale również z przepisów zarówno bezwzględnie jak i względnie obowiązujących. Przy czym przepisy względnie obowiązujące bierze się pod rozwagę jedynie wówczas, gdy nie zostały wyłączone przez strony w umowie. Na treść sposobu wykonania zobowiązania, które powstało z umowy, wpływają również zgodnie z brzmieniem art. 56 k.c. zasady współżycia społecznego i ustalone zwyczaje, a także kryterium celu społeczno – gospodarczego (art. 354 kc). Także pomocne do sprecyzowania sposobu wykonania umowy mogą być reguły interpretacyjne zawarte w art. 65 k.c.

Wymóg wykonania zobowiązania zgodnie z kryterium celu społeczno-gospodarczego zobowiązania rozumiany jest jako nakaz takiego postępowania strony, które nie tylko formalnie będzie odpowiadało jego obowiązkowi, lecz rzeczywiście doprowadzi do osiągnięcia celu, dla którego zobowiązanie zostało stworzone, czyli do zaspokojenia interesów obydwu stron. Kryterium to odwołuje się do funkcji i celów konkretnego zobowiązania, przy uwzględnieniu takich jego właściwości, jak typowe oczekiwania stron związane z danym typem umów, określony rodzaj działalności gospodarczej, charakter profesjonalny podmiotów zobowiązania ale również uzgodniony przez strony cel indywidualny.

Wykonanie zobowiązania w sposób odpowiadający zasadom współżycia społecznego to wykonanie go zgodne z powszechnym odczuciem społecznym. Podstawowym zadaniem tego ogólnego kryterium oceny wykonania zobowiązania jest wprowadzenie elastyczności za pomocą reguł moralności, słuszności, etyki w sposobie realizacji zobowiązania. Kryterium to może stanowić samodzielny wskaźnik sposobu wykonania zobowiązania (jako wykonanie zgodnie z odczuciem społecznym), może też stanowić dodatkowy czynnik, obok treści zobowiązania, określający sposób jego wykonania. Jednym z przejawów tej zasady jest obowiązek lojalności dłużnika. Jeśli dojdzie do naruszenia tego obowiązku i w konsekwencji uszczerbku dozna słuszny interes wierzyciela, może to stanowić podstawę roszczenia odszkodowawczego na podstawie art. 471 k.c.

Przy wykonywaniu zobowiązania bierze się pod uwagę również zwyczaje, czyli praktykę wykonywania zobowiązań – pod warunkiem wszakże, że posiadają cechę „ustalonych” zwyczajów, czyli są one powszechnie znane, a ich praktyka utrwalona (lub znane i praktykowane są co najmniej w danej społeczności lokalnej).

W piśmiennictwie słusznie podnosi się, że funkcją zwyczajów jest uproszczenie życia i zwolnienie jednostki z konieczności podejmowania decyzji, poprzez stworzenie gotowych wzorców postępowania. W konsekwencji korzystanie z gotowych wzorców postępowania jest z jednej strony dla dłużnika najłatwiejsze, a z drugiej – takiego postępowania oczekuje od dłużnika wierzyciel (zob. P. Machnikowski (w:) System..., s. 538). Jednocześnie zwyczaje mają za zadanie wypełnienie luki w określeniu sposobu wykonania zobowiązania przez dłużnika (por. W. Czachórski, A. Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocian, Zobowiązania..., s. 294).

Współdziałanie wierzyciela może polegać również na udzielaniu wyjaśnień co do podejmowanych czynności, powstrzymaniu się od działań utrudniających wykonanie świadczenia wzajemnego (wystawianie faktur niezgodnie z umową).

Przepis nie określa skutków prawnych niewykonania przez wierzyciela obowiązku współdziałania. Skutki takie przewidują jednak inne przepisy kodeksu cywilnego. Jeśli wierzyciel uchyla się od obowiązku współdziałania – prowadzić to może do zniesienia odpowiedzialności dłużnika z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, w tym do zniweczenia zwłoki dłużnika (np. art. 486 k.c.) lub uznania jego przyczynienia się do szkody wyrządzonej niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania (art. 362 k.c.). Brak współdziałania wierzyciela wyłącza możliwość uznania opóźnienia w spełnieniu świadczenia za zwłokę dłużnika, opóźnienie następuje bowiem z przyczyn, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności (art. 476 k.c.). Skutkiem braku współdziałania wierzyciela jest też możliwość złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego (art. 467 pkt 4 k.c.). Natomiast gdy skutek braku współdziałania wierzyciela świadczenie stało się niemożliwe do wykonania, zobowiązanie wygasa (art. 475 k.c.).

Jak wynika ze zgodnych twierdzeń stron, aż do września 2012 roku ogólna klauzula pozwalająca na ustalenie wynagrodzenia za wykonaną usługę wyłącznie na podstawie danych zadeklarowanych w listach przewozowych. Innymi słowy strony poprzez wyżej opisaną praktykę doprecyzowały treść umowy. Taki sposób wykonywania umowy był aprobowany przez obydwie strony, a więc był objęty ich consensusem, a jednocześnie nie był sprzeczny z umową, zasadami współżycia społecznego czy też celem społeczno – gospodarczym łączącej strony umowy. Tryb dotychczasowej weryfikacji przesyłek wszedł niejako w zakres umowy.

Nie było sporne, że we wrześniu 2012 roku powód wdrożył system (...) mający na celu sprawdzanie, weryfikację paczek przez maszynę pod kątem ich wymiarów. Powód nie zaprzeczał, że o tym fakcie nie powiadomił pozwanego, uznając, że jedynie ściśle zaczyna realizować przysługujące mu prawo do weryfikowania wagi i wymiarów przesyłek. W ocenie Sądu powód jednostronnie zmieniając ustalony sposób wykonywania umowy nie zachował się zgodnie z jej treścią, tym samym naruszył art. 354 k.c.. Należy podkreślić, że pozwany powinien być uprzedzony o zmianie sposobu weryfikacji i klasyfikacji przesyłek, tym bardziej, że stanowiło to równocześnie modyfikację postanowień umowy, co do sposobu tej weryfikacji, zwłaszcza, że zmiana ta wiązała się z radykalnym podniesieniem wynagrodzenia za dokonywaną przez (...) usługę.

Taka ocena musi też wypływać z zapisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r Nr 50 poz. 601 j.t. ze zm.) zwaną dalej prawem przewozowym. Zgodnie z art. 48 prawa przewozowego przewoźnik ma prawo sprawdzić czy przesyłka odpowiada oświadczeniom nadawcy zawartym w liście przewozowym oraz czy zachowane zostały przepisy dotyczące rzeczy dopuszczonych do przewozu na warunkach szczególnych. W ocenie Sądu do tych oświadczeń należy deklarowana waga, ewentualnie wymiary.

Sąd chciałby podkreślić, iż nikt nie odmawia przewoźnikowi prawa do sprawdzania tych danych, przewoźnik bowiem ma prawo bronić swoich interesów przed klientami, którzy starają się np. uzyskać niższą cenę podając świadomie nie

prawdziwe dane stanowiące podstawę kalkulacji ceny. Jednakże sposób sprawdzenia również musi być objęty wiedzą i zgodą obydwu stron i nie może stawiać przewoźnika w uprzywilejowanej pozycji pozbawiając nadawcę praw.

Zapobiegają temu przepisy prawa przewozowego zgodnie z którymi (art. 48) sprawdzenia dokonuje się w obecności nadawcy, a jeżeli wezwanie go nie jest możliwe albo gdy nie zgłosi się w wyznaczonym terminie, przewoźnik dokonuje sprawdzenia w obecności osób zaproszonych przez siebie do tej czynności. Wynik sprawdzenia zamieszcza się w liście przewozowym albo dołączonym do niego protokole.

W regulaminie świadczenia usług przez powoda nie ma mowy o sprawdzeniu w obecności osób towarzyszących lub powiadamianiu nadawcy. Warto jednak wskazać, iż przepisy prawa przewozowego są bezwzględnie obowiązujące i nie można umownie zmieniać ich treści, zatem wiążące są zapisy ustawy.

Dotychczasowa praktyka weryfikacji gabarytów paczki nie stała w sprzeczności z art. 48 prawa przewozowego – odbywała się w obecności nadawcy paczki. Od września 2012 roku pozwany ani inni nadawcy („podmioty klienta”) nie zostali powiadomieni o zamiarze przeprowadzenia weryfikacji przesyłki w inny niż dotychczasowy sposób, a nawet o samym fakcie jej przeprowadzenia a tym bardziej o jej wynikach, które miały istotny wpływ na wysokość świadczenia wzajemnego (zapłatę wynagrodzenia).

Taki sposób postępowania przez powoda polegający na tym, że nadawca nie jest informowany o różnicach do czasu zakończenia przewozu powoduje, że nie może on np. zrezygnować z przewozu. Niewątpliwie przy masowym przewozie trudno jest przy każdej przesyłce zwracać się do nadawcy, ale Sąd nie podziela stanowiska, że obowiązek powiadomienia nadawcy określony w art. 48 prawa przewozowego dotyczy jedynie sytuacji kiedy otwiera się przesyłkę. Powód powinien tak korzystać ze swojego prawa do kontroli przesyłek, żeby umożliwić także nadawcy ochronę jego praw. Tymczasem w niniejszej sprawie pozwany nie uczestniczył w weryfikacji pomiarów paczki przez powoda. Nie można również uznać, iż pozwalałyby na to dane wskazane na fakturach.

Nie sposób więc uznać, iż prawo przewoźnika do sprawdzenia wymiarów przesyłki realizuje się tak, że nadawca w żaden sposób nie ma możliwości obrony swojego stanowiska i wystarczy, że przewoźnik praktycznie oświadczy, że wymiary były nie zgodne aby uznać, iż udowodnił swoje racje.

W niniejszej sprawie nie można dopatrzeć się złej woli po stronie pozwanej i zamiaru oszukania powoda. Jak już wskazano przez wiele miesięcy współpracował z powodem wysyłając określony rodzaj paczek, o różnym gabarycie, których wielkość i waga były ustalane w programie udostępnionym pozwanemu przez powoda, co było akceptowane przez obydwie strony. Skoro przez cały czas wysyłane były podobne paczki to znaczy, że już wcześniej pozwany wysyłał paczki, które mogły mieć większy ciężar wymiarowy. Działanie polegające na tym, że powód od pewnego momentu zaczął wyciągać opłaty według tego ciężaru nie powiadamiając o tym kontrahentów i nie dając im możliwości rezygnacji z usługi jest z całą pewnością działaniem nielojalnym i wykonaniem zobowiązania sprzecznie z zasadami współzycia społecznego (art. 354 kc). Nie sposób odmówić racji okoliczności, że pozwany jako przedsiębiorca także kalkuluje swoje ceny m.in. w oparciu o znany koszt transportu i opiera na tym swoją działalność zarobkową.

W tym konkretnym przypadku w ocenie Sądu nie sposób uznać, iż treścią umowy stron były ceny za usługi przewozu takie jakich obecnie żąda powód. Rażący wzrost wysokości wynagrodzenia (świadczenia wzajemnego) był spowodowany wyłącznie jednostronną próbą zmianą treści umowy przez powoda wyrażającą się w zmianie sposobu realizacji prawa do weryfikacji gabarytów wysyłanych paczek. Zachowanie powoda nie mogło więc doprowadzić to tak znaczącej zmiany treści umowy w zakresie ceny za usługę przewozu, a jest to główne i podstawowe zobowiązanie pozwanego, które musi być objęte jego świadomością, wolą i zgodą przez cały okres trwania umowy. W tej sytuacji, jeżeli powód uważał, że według wymiarów przesyłek powinna być inna cena powinien powiadomić o tym nadawcę tak aby zaakceptował on taki koszt lub zrezygnował z przewozu. A skoro tego nie zrobił oznacza to, że w mocy pozostały pierwotnie ustalone sposoby określenia wynagrodzenia, innymi słowy pozwany miał prawo zakładać, że powód wykonał usługi przewozu według dotychczasowych opłat.

Ze względu na powyższe należy uznać, że powód złamał zasadę lojalności wynikającą z art. 354 k.p.c. Powód nie ma prawa żądać ceny wyższej. Podkreślić należy, że to na powodzie ciążył obowiązek wystawienia faktur VAT zgodnie z łączącą strony umową. Jak wykazało postępowanie dowodowe powód nie wykonał należycie tego obowiązku. W związku z tym, że pozwany uiścił wynagrodzenie za wszystkie wykonane usługi (okoliczności tej powód nie kwestionował a jedynie twierdził, że pozwany nie zapłacił wynagrodzenia wynikającego z wystawionych faktur VAT) uznać należało, że pozwany należycie wykonał swoje zobowiązanie, które następnie wygasło. W każdym razie powód nie wskazywał jaka byłaby kwota wynagrodzenia za usługi przewozu, gdyby system (...) nie weryfikował przewożonych paczek za sporny okres.

Poza tym powód nie ma prawa żądać ceny wyższej, gdyż nie dokonał sprawdzenia wyliczenia jej podstaw zgodnie z przepisami ustawy. Nie przedstawiono nawet protokołów dotyczących sprawdzenia przesyłek. Niewątpliwie ciężar dowodu obciąża powoda tymczasem przedstawił on jedynie faktury. To nie pozwany powinien udowodniać, że dana opłata się nie należy ale powód, że miał prawo pobrać daną opłatę. To, że powód prowadzi na szeroką skalę działalność nie oznacza, że należy dać priorytet jego twierdzeniom. To, że powód wpisze określone kwoty na fakturach nie oznacza, że powództwo zostało udowodnione, i że istotnie takie opłaty są należne powodowi.

Podsumowując, nie ma zatem podstaw aby uznać, iż w świetle art. 774 kc, art. 48 prawa przewozowego i art. 6 kc powodowi należna jest kwota aż 8.438,54 zł za wykonanie na rzecz pozwanego przewozu we wrześniu i październiku 2012 r.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Stosownie do art. 109 § 1 k.p.c. sposobem wykazania poniesionych przez stronę kosztów procesu jest złożenie spisu kosztów najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia. Ponieważ w niniejszej sprawie pełnomocnik strony pozwanej w dniu 23 czerwca 2015r. przedstawił spis kosztów i wykazał ich poniesienie, to wniosek o przyznanie zwrotu tych kosztów należało uwzględnić.

Ponadto, w punkcie III wyroku, na podstawie art. 80 ust. 1 u.k.s.c., nakazano zwrot pozwanemu ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w W. kwotę niewykorzystanej zaliczki uiszczonej na poczet wynagrodzenia biegłego w wysokości 1.500 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd orzekł jak w sentencji.